

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea nr.845-XII/1992, Codul fiscal nr.1163-XIII/1997, Codul civil
nr.1107-XV/2002, Legea nr.113-XVI/2007 etc.)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului scopul proiectului constă în simplificarea operațiunilor legate de lichidarea benevolă a afacerii, în special a aspectelor fiscale, contabile și cele ce țin de onorarea obligațiilor față de bugetul de stat. Astfel, proiectul prevede norme cu privire la declarația cu privire la impozitul pe venit (termenele de declarare și perioadele de raportare), impozitarea plăților de lichidare, anularea statutului de plătitor de T.V.A., controlul fiscal în legătură cu lichidarea contribuabilului și stingerea obligațiilor fiscale.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului, fiind reliefate argumente elocvente, care evidențiază temeiul legal și necesitatea elaborării proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Deși autorul menționează că pentru mentenanța legăturii electronice între autoritățile implicate în cadrul procesului de lichidare și asigurarea unui flux securizat de informații vor fi necesare cheltuieli suplimentare, nu sunt prezentate date exacte cu privire la volumul alocațiilor bugetare necesare.

Considerăm necesară completarea notei informative cu informație exhaustivă cu privire la mijloacele financiare necesare implementării proiectului, în caz contrar, realizarea prevederilor acestuia nu vor avea acoperire financiară.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/20.07.2006.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Amendamentele propuse de autor promovează interesele agenților economici în proces de încetare a activității. Persoanele menționate vor avea posibilitatea de a lichida afacerea în termeni mai mici și cu cheltuieli reduse. În același timp, interesul public general nu va fi prejudiciat.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Fiind plasat pe pagina web oficială a Ministerului Economiei la momentul examinării, proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art.II alin.5 – art.83, alin.(6) din Codul fiscal va avea următorul cuprins: organul care a efectuat înregistrarea de stat a persoanei juridice, reprezentanței permanente, formelor organizatorice cu statut de persoană fizică este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dizolvării acestora, să informeze despre acest fapt organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat.

Menționăm că art.166 din Codul fiscal stabilește deja obligativitatea organului care a efectuat înregistrarea de stat a persoanei juridice de a informa organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat despre dizolvarea agentului economic. Respectiv, norma propusă de autor este inutilă și

nu va aduce careva schimbări.

Recomandarea: *Recomandăm excluderea normei propuse de autor.*

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Art.II alin.8 – completarea Codului fiscal cu art.168/2 alin.(2) în următoarea redacție: în cazul în care controlul fiscal nu este efectuat în termenul stabilit de alin.(1) se consideră că obligațiile fiscale înregistrate în contul unic al contribuabilului la data următoare expirării termenului stabilit de alin.(1) sunt recunoscute și acceptate.

Amendamentul propus de autor este unul discreționar și va institui o pîrghie legală pentru Serviciul Fiscal de Stat de a-și neglija atribuțiile. Or, norma menționată va permite selectarea arbitrară a agenților economici la care urmează a fi făcut controlul fiscal.

Mai mult, există riscul apariției înțelegerilor între agenții economici și funcționarii Serviciului fiscal în vederea evitării efectuării controalelor și tănuirii ilegalităților.

Recomandarea: *Recomandăm revizuirea normei în vederea stabilirii unui mecanism care să prevadă expres în ce cazuri controlul poate fi omis, și în același timp să prevadă obligativitatea efectuării controalelor la întreprinderile cu risc sporit de încălcări.*

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Ca obiecție generală asupra proiectului.

Prevederile proiectului stabilesc condiții noi pentru lichidarea unei afaceri. În acest sens, informarea publicului larg cu privire la cerințele impuse reprezintă o măsură indispensabilă pentru realizarea eficientă a scopului propus de autor.

Recomandarea: *În vederea evitării situațiilor de incertitudine cu privire la noile cerințe în procesul de lichidare a afacerii, recomandăm completarea proiectului cu o normă care să stabilească expres obligativitatea guvernului de a plasa noile cerințe în sursele de informare în masă.*

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Art.II alin.3 – completarea art.24 din Codul fiscal cu alin.(21) cu următorul cuprins:
(21) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de persoana juridică, reprezentanța permanentă și formele organizatorice cu statut de persoană fizică în legătură cu lichidarea sa, cu excepția cheltuielilor/pierderilor ce țin de reevaluarea activelor, casarea activelor care nu pot fi lichidate, precum și casarea creanțelor care nu pot fi recuperate.

Evidențiem că alin.(21) al art.24 din Codul fiscal, actualmente stabilește dreptul de a deduce cheltuielile suportate pentru acordarea burselor private. Respectiv, în redacția propusă de autor, această oportunitate va fi exclusă nejustificat.

Recomandarea: Norma propusă de autor urmează a fi completată la art.24 alin.(22).

Art.II alin.8 – completarea Codului fiscal cu art.168/2 alin.(6): [...] în termenul indicat la alin.(1) art.168, organul fiscal inițiază de sine stătător controlul fiscal la fața locului.

Autorul a indicat eronat articolul la care face trimitere. Astfel, alin.(1) al art.168 din Codul fiscal nu stabilește nici un termen.

Recomandarea: În vederea indicării corecte a normei la care se face trimitere, la cifra „168” va fi adăugat indicele 1.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Țepordei Călin
Inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
26 Iulie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*